

Banda Municipal de Barcelona —Liadov, De Meij i Txaikovski

Tardes al Palau

Dijous, 29 de juny de 2023 – 19 h

Sala de Concerts

Amb la col·laboració de:

Membre de:

Programa

Banda Municipal de Barcelona

José R. Pascual-Vilaplana, direcció

I

Piotr Ílitx Txaikovski (1840-1993)

“Dansa dels saltimbanquis”, de *La dama de les neus*, op. 12

Arranjament: T. Kenny

Romeu i Julieta. Obertura fantasia

Arranjament: R. Niese

II

Piotr Ílitx Txaikovski

Marxa de la coronació

Arranjament: L. Dunaev

Anatoli Liadov (1855-1914)

Dansa de l'amazona, op. 65

Arranjament: J. de Meij

Johan de Meij (1953)

Extreme make-over. Metamorfosi sobre un tema de Txaikovski

Durada del concert: primera part, 35 minuts | pausa de 15 minuts
| segona part, 35 minuts.

La durada del concert és aproximada.

#clàssics

Poema

postal

disposar el teló de fons, el cel.

engegar la maquinària, el món.

inclinat la voluntat cap al gest, el drama.

revincular-se a la butaca, els llibres.

respirar fondo, pensar que no hi ets.

i veure-t'hi cada dia, sota la contenció del cel.

Eduard Escoffet

Menys i tot (LaBreu edicions, 2017)

Palau de la Música Catalana

Palau 100
Temporada
2023–2024

Ensemble Pygmalion
& Pichon

London Symphony Orchestra
& Pappano

Orquestra Nacional de Lió
& Znaider

Accentus, Insula Orchestra
& Equilbey

Orquestra Filharmònica
de Dresden & González

Balthasar Neumann
& Hengelbrock

Monteverdi Choir, English
Baroque Soloists & Gardiner

Philharmonia Orchestra
& Gardiner

Los Angeles Philharmonic
& Dudamel

Abona't al cicle (10 concerts)
a partir de 202 euros.
Entrades individuals a la venda
a partir del 29 de maig.

Comentari

En aquesta ocasió la Banda Municipal de Barcelona ens brinda un brillant viatge pel simfonisme rus amb Txaikovski com a gran protagonista. El concert s'enceta amb la vibrant “Dansa dels saltimbanquis”, pertanyent a la música incidental que Txaikovski creà l'any 1873 per a l'obra teatral *Snegúrotxka* (La donzella de les neus) d'Aleksandr Ostrovski. Per a aquesta obra Txaikovski compongué dinou números deliciosos amb un ús molt lliure de la col·lecció de cançons populars russes que acabava d'editar. Txaikovski quedà molt satisfet d'aquesta creació; però ben aviat fou eclipsada per l'òpera que Rimski-Kórsakov compongué l'any 1882 sobre el mateix text. Encara que a l'inici Txaikovski considerà aquest fet com un “robatori”, acabà admirant la versió del seu col·lega. Aquesta dansa, que té un equivalent en l'obra de Rimski-Kórsakov, se situa al tercer acte, quan el tsar demana als joglars de la seva cort un ball al final de la festa del poble.

Tot seguit reculem a la que es considera la primera gran obra de Txaikovski, *Romeu i Julieta. Obertura fantasia*, del 1869, però acabada definitivament l'any 1880. Possiblement inspirada en la decebedora experiència sentimental amb la cantant lírica Desirée Artot, Txaikovski busca expressar l'essència tràgica de l'obra de Shakespeare a partir de la confrontació de dos temes: la rivalitat entre les dues famílies protagonistes i el romanç idíl·lic entre la parella d'enamorats.

El passeig pel simfonisme de Txaikovski ens condueix a la vibrant *Marxa de la coronació*, en Re major, composta per a la coronació del tsar Alexandre III el 4 de juny de 1883 a Moscou: una obra colossal molt acordada amb el caràcter del personatge i de l'acte, tot plegat emfatitzat amb citacions de l'himne *Déu salvi el tsar*.

Abans de tornar a Txaikovski, passem per la *Dansa de l'amazona*, op. 65, una de les últimes creacions d'Anatoli Liadov, compositor deixeble de Rimski-Kórsakov i seguidor de la línia de Glinka i Balàkirev que, malgrat ser poc programat, val la pena conèixer. L'obra proposada, de caire “orientalitzant”, està basada en dues cançons folklòriques gregues i fou creada per a la ballarina Ida Rubinstein.

El concert conclou amb una revisió contemporània de Txaikovski: *Extreme make-over. Metamorfosi sobre un tema de Txaikovski* (2010) de l'holandès Johan de Meij, un compositor especialitzat en orquestres de vent amb un estil molt influït per la música de cinema. En aquesta ocasió De Meij parteix del famós “Andante cantabile” del *Quartet de corda núm. 1* de Txaikovski transformant-lo a poc a poc mitjançant una cèl·lula rítmica del primer moviment de la *Sisena Simfonia* del mateix autor. En aquesta *Metamorfosi* també s'inclouen referències a altres obres txaikovskianes, com la *Quarta Simfonia*, l'*Obertura 1812* o l'escoltada *Romeu i Julieta*, per acabar amb un original cànon que prepara el triomfal retorn del tema inicial. Dins de l'interès de De Meij per explorar al màxim els recursos de les agrupacions de vent i percussió, val la pena esmentar l'interludi central, compost per a ampolles afinades, que funcionen com a suport rítmic per a una difícil cadència per a marimba.

Aurèlia Pessarrodona, *doctora en musicologia i cantant*

Biografies

Banda Municipal de Barcelona

Fundada el 1886, és una institució indispensable per entendre la història de la música a Catalunya. El seu paper ha anat més enllà de la programació de concerts i de la participació en actes oficials: ha estat garant de la divulgació musical posant als seus faristols les millors obres de la història.

El gran artífex de l'èxit de la Banda va ser Joan Lamote de Grignon, que la va dotar d'una personalitat artística fins a esdevenir un conjunt de referència internacional. Fins i tot Richard Strauss la va dirigir fa gairebé un segle.

El projecte de la Banda fa un gran pas l'any 2007, en passar a ser formació resident de L'Auditori i iniciant-hi una temporada estable de concerts en la qual col·laboren artistes i formacions imprescindibles de l'àmbit local i internacional.

N'han estat directors convidats, entre d'altres, Jan Cober, Eugen M. Corporon, Johan de Meij, Björn Bus, Henrie Adams, Frank De Vuyst, Douglas Bostock, Manel Valdivieso, Josep Caballé i Baldur Brönimann. I hi han col·laborat artistes de renom, com Spanish Brass, Stefen Schilli, Shoichiro Hokazono, Jörgen van Rijen, Albert Guinovart, Josep Colom, Jess Gillam, Pacho Flores, Marta Mathéu, Elena Copons, María Hinojosa, Joan Martín-Royo i Esperanza Fernández. També ha col·laborat amb artistes de la categoria de Cesc Gelabert, Sol Picó, Àlex Casanovas, Lluís Soler, Lloïl Bertran, el grup Obeses i La Cubana.

La formació aposta per la tasca divulgativa de fer arribar la música a persones amb risc de vulnerabilitat a través dels concerts i activitats organitzats amb Apropa Cultura.

Els darrers anys han contribuït a fer-la créixer artísticament els seus titulars, dos referents de la direcció com són Salvador Brotons i José Rafael Pascual-Vilaplana, que han fet una aposta sòlida per recuperar el repertori bandístic i l'encàrrec d'obres noves.

Va ser convidada l'any 2017 a la Wasbe Conference a Utrecht i al World Music Concert (WMC) de Kerkrade (Països Baixos), on es va reafirmar com un referent internacional.

Al dia d'avui, la Banda Municipal de Barcelona és una agrupació compromesa amb la societat que l'envolta, particip del seu temps i protagonista activa de l'escena musical barcelonina.

José R. Pascual-Vilaplana, director

Estudià piano i bombardí a la Banda de Muro i als conservatoris d'Alcoi i de València; direcció de banda, a Holanda, amb Jan Cober i Eugene Corporon; direcció d'orquestra, a Viena, amb Karl Österreichher, Yuji Yuhasa i Hans Graf, i harmonia i composició, amb R. Alcaraz i J. Darías.

Ha dirigit diferents bandes i orquestres a Alemanya, Argentina, Bèlgica, Colòmbia, Cuba, Eslovènia, Espanya, França, Holanda, Itàlia, Portugal, Romania, Suïssa, Uruguai i els Estats Units, entre les quals hi ha les bandes nacionals juvenils d'Holanda i Colòmbia, Banda Nacional de Cuba, SAF Army Band d'Eslovènia, les bandes municipals de Buenos Aires i Montevideo, Orchestra Accademia del Teatro La Fenice de Venècia, WASBE Youth Wind Band de San José (Califòrnia), Aulos Blasorchester de Suïssa; les orquestres simfòniques de Bilbao, Albacete i Múrcia, Orquesta Filarmónica de Las Palmas de Gran Canaria, Orquesta Sinfónica de Castella i Lleó i les bandes municipals de la Corunya, Alacant, Barcelona, Bilbao, Madrid, Palma, Santa Cruz de Tenerife, Santander, Santiago de Compostel·la i Vitòria, així com les bandes dels conservatoris superiors d'Oviedo, Granada, Jaén, Canàries i Musikene (País Basc), i la Gran Canaria Wind Orchestra i la Banda Sinfónica de La Rioja, entre d'altres.

Ha treballat amb solistes, com els cantants Elisabete Matos, Carmen Solís, María Hinojosa, Andeka Gorrotxategui i Mikeldi Atxalandabasso; els flautistes Juana Guillem i Claudi Arimany; els clarinetistes José Franch-Ballester, Vicent Alberola i Nuno Pinto; el trompista Juan Manuel Gómez; els trompetistes Sergei Nakariakov, Pacho Flores, Luis González, Rubén Simeó, Mario Martos i Manuel Blanco; els trombonistes Ben van Dijk, Jorgen van Rijen i Ximo Vicedo; el tuba Sergio Carolino; els percussionistes Conrado Moya i Xabier Alonso; els violoncel·listes Asier Polo i Josep Trescolí, i els pianistes Albert Guinovart i Juan Pérez Floristán.

També ha dirigit l'Orfeón Donostiarra, Sociedad Coral de Bilbao i el quintet Spanish Brass, i és compositor de diferents obres per a banda, cor, dolçaina, música escènica i música de cambra. Ha escrit diferents encàrrecs per a nombrosos festivals (SBALZ Alzira, Certamen d'Altea, Tafalla Brass Week, Festival de Música de Castella-la Manxa, Certamen Coral de Cocentaina...) i solistes prestigiosos (Spanish Brass, Steven Mead, Luis González, Ximo Vicedo, Carlos Gil, 2i2 Quartet...).

Des del 2015 és director titular de la Banda Municipal de Bilbao i, des del 2018, comparteix titularitat amb la Banda Municipal de Barcelona. També és director convidat principal de la Banda Simfònica Portuguesa de Porto.

El 1997 guanyà el primer premi –Batuta d'Or– del Concurs de Direcció del WMC de Kerkrade i el 2000 el primer premi –Batuta d'Honor– del Concurs de Direcció de l'EBBA a Birmingham. El 2004 fou guardonat amb el Premi Euterpe de la Federació de Societats Musicals de la Comunitat Valenciana en les categories de direcció de banda i de composició de música per a la festa, i el 2010 va rebre el Premi Nacional de Música Ignacio Morales Nieva del Festival de Música de Castella-la Manxa. El 2020 va rebre el Premi Maitena de la Sociedad Coral de Bilbao per la seva trajectòria.

És compositor d'un nombrós catàleg de composicions simfòniques, de cambra i de música escènica.

www.pascualvilaplana.com

Formació

Banda Municipal de Barcelona

José R. Pascual-Vilaplana, *director titular*

Carlos Ramón Pérez, *sotsdirector*

CLARINETS

José Miguel Micó, *solista*

Natàlia Zanón, *solista*

Joana Altadill

Eduard Betes

Valeria Conti

Joan Estellés

Victòria Gonzálvez

Montserrat Margalef

Manuel Martínez

José Joaquín Sánchez

Antonio Santos

Joan Tormo

Germán Guillén★

Laia Santamaria★

Javier Vilaplana, *requint*

Martí Guasteví, *clarinet alt*

José Vicente Montesinos, *clarinet baix*

SAXÒFONS

Maurici Esteller, *soprano*

Dani Molina, *alt solista*

Marta Romero, *alt*

Armand Franco, *tenor*

José Jaime Rivera, *tenor*

Joan Soler, *baríton*

FLAUTES

Manuel Reyes, *solista*

Carme Arrufat

Paula Martínez, *flautí*

OBOÈS

Pilar Bosque, *solista*

David Perpiñán

Carla Suárez, *corn anglès*

FAGOTS

Daniel Ortuño, *solista*

Xavier Cervera

TROMPES

Oleguer Bertran, *solista*

Claudia Cobos, *solista*

German Izquierdo

Manuel Montesinos

Miguel Zapata

TROMPETES I FISCORNS

Jesús Munuera, *solista*

Patricio Soler, *solista*

Maurici Albàs

Santiago Gozálbex

Jesús Pascual

José Joaquín Salvador

Ramon Figueras*

TROMBONS

Emilio Almenar

Héctor Penades

David Pérez*

Francisco Palacios, *baix*

BOMBARDINS

Rubén Zuriaga, *solista*

David Pantín

TUBA

Antonio Chelvi, *solista*

Francisco Javier Molina

CONTRABAIXOS

Enric Boixadós

Noemí Molinero

TIMBALES

Ferran Carceller, *solista*

PERCUSSIÓ

Mateu Caballé, *solista*

Ferran Armengol

Alejandro Llorens

Mario Garcia★

Miquel Vich★

ARPA

Laura Boschetti★

PIANO

Jordi Farran★

Director tècnic

Joan Xicola

Coordinadora Executiva

Susanna Gamisel

Encarregada de la Banda

Montserrat Margalef

Arxiver

Àlex Fernández

Serveis Auxiliars

Airun Serveis Culturals

★Col·laborador

També et pot interessar...

Estiu al Palau

Dimarts, 04.07.23 – 20 h

Petit Palau

Emili Brugalla, piano

Laia Llobera, poetessa, recitadora

F. Mompou: *Música callada* (selecció)

Lectura de poemes al voltant de l'exposició de Jaume Plensa
“Poesia del silenci”, organitzada per la Fundació Catalunya La
Pedrera.

Entrada al Petit Palau pel carrer de Sant Pere Més Alt.

El concert començarà al carrer de Sant Pere Més Alt, davant de
l'escultura *Carmela* de Jaume Plensa i de l'accés al Petit Palau, amb
la lectura d'un poema i tot seguit es convidarà el públic a baixar cap
al Petit Palau en silenci mentre ja s'escolta la música. Per a qui ho
prefereixi, també s'hi podrà accedir pel Foyer del Petit Palau.

Preu: 15 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – Jordi Gual i Solé – Maria José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

